

סילבוס

תאוריות ביקורתיות של תרבות - 54354

תאריך עדכון אחרון 19-07-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי תרבות-תכנית אישית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רונית פלג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: carola.hilfrich@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב,

מורי הקורס:

ד"ר קרולה הילפריך

תאור כללי של הקורס:

נדון בתיאוריות ביקורתיות מסורתיות המבינות תרבות במונחים של שליטה/התנגדות וחפצון/אותנטיות,

אל מול גישות תיאורטיות מתקדמות ועכשוויות הטוענות שילוב מורכב יותר של חידוש, יצירתיות והבנייה מחדש של יחסי כח בחיי התרבות. כמו כן, נעסוק בחשיבות של תיאוריה ביקורתית לתחומי הדעת והמחקר של לימודי תרבות, במתחים בין תיאוריה ופרקטיקה תרבותית, וביחסים בין תיאוריות של תרבות ומתודולוגיות של חקר התרבות.

בסמסטר הראשון, נעסוק בתיאוריה המרקסיסטית והפסיכואנליזה, עם תשומת לב לניתוח של הגנטיקה התרבותית של הכח, כמו גם בשילובים השיטתיים וההגדרות מחדש של תיאוריות אלה ע"י התיאוריה הביקורתית של אסכולת פרנקפורט, מצד אחד, והתיאוריה הפוסט-קולוניאלית, מהצד השני. לאורך הדיון בצירים אלה נעמיד גישות מתקדמות ועכשוויות לסוגיות המפתח הביקורתיות, מתחומי הפמיניזם הרדיקלי, ההיסטוריה של הסמיוטיקה, לימודי הגלובליזציה, לימודי התרבות, והתיאוריה הקווירית.

מטרות הקורס:

להכשיר סטודנטים לחשיבה ביקורתית בניתוח תרבותי

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

□ לשלב פרדיגמות ופריזמות שונות של חשיבה ביקורתית

□ לנתח פרקטיקות, אובייקטים, או מוסדות תרבותיים ופוליטיים באופן ביקורתי

□ לדון באפשרויות והגבלות של תיאוריה תרבותית

□ לתאם משגים תיאורטיים למצבים ומיקומים תרבותיים מסוימים

□ לבקר את היחסים בין תיאוריה ופרקסיס/פרקטיקה

דרישות נוכחות (%):

100 %

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיון, קריאה צמודה, תגובות בכתב, רפרטים, עבודה מסכמת

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סמסטר א':

1. מבוא

2. Stuart Hall, "Cultural Studies and its Theoretical Legacies," in: Cultural Studies, ed. by L. Grossberg, C. Nelson, P. Treichler. London: Routledge 1992: 277-294

<https://tac091.files.wordpress.com/2008/12/hallcsterericallegacies.pdf>

3. קארל מארקס, "הקדמה לביקורת הכלכלה המדינית", בתוך: כתבים נבחרים, (תרגום: יצחק מן) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1957, עמ' 252-255
אנרי לפבר, . מרקסיזם, (תרגום: עירן דורפמן), ת"א: רסלינג, 2005, עמ' 17-30

4. קארל מארקס, "העבודה המנוכרת", בתוך: כתבי שחרות, (תרגום: שלמה אבינרי), ת"א: הוצאת ספרית פועלים, הקיבוץ הארצי, , 1965 עמ' 118-130

5. Rosalind Gill and Andy Pratt, "In the Social Factory? Immaterial Labor, Precariousness, and Cultural Work," *Theory, Culture & Society*, Vol. 25 (7-8), December 2008: 1-30 , <http://tcs.sagepub.com/content/25/7-8/1.full.pdf+html?ijkeyGxL5m.cIE6fj2&keytyperef&siteidsptcs>
Andrew Ross, "The New Geography of Work. Power to the Precarious?," *ibid*, 31-49
<http://tcs.sagepub.com/content/25/7-8/31.full.pdf+html?ijkey1mS7xmnFwT7vM&keytyperef&siteidsptcs>

6. קארל מארקס, "האופי הפטישיסטי של הסחורה", בתוך: הקפיטל, כרך א', (צבי וויסלבסקי) רחביה: הוצאת ספרית פועלים, 1947-1954, עמ' 58-76
William Pietz, "The Problem of the Fetish I, II," *Res* 9, Spring 85: 5-17, and *Res* 13, Spring 87: 23-46

7. Catharine A. MacKinnon, "Feminism, Marxism, Method and the State: An Agenda for Theory" *Signs* 7,3 (1982):514-544
Arjun Appadurai, "The Thing Itself," *Public Culture* 2006 18 (1): 15-22

8. זיגמונד פרויד, "פסיכולוגיה של ההמון ואנאליזה של האני" (1921), בתוך: כתבי זיגמונד פרויד, תרגום: אריה בר, הוצאת דביר 1968, עמ' 19-78

9. Judith Butler, "Critically Queer," *GLQ* Vol.1, 17-32,
<http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/JudithButler-CriticallyQueer-1993.pdf>
באטלר, גודית. קוויר באופן ביקורתי. תרגום: דפנה רז. רסלינג, 2015 / רסלינג, 2001, עמ' 23-71
"Disidentification," at
<http://enculturation.net/files/QueerRhetoric/queerarchive/disid.html>

10. תיאודור וו. אדורנו ומקס הורקהיימר, "תעשיית תרבות: נאורות כהונאת המונים", מתוך אסכולת פרנקפורט (מבחר), עריכה מדעית ומבוא מיכאל מי-דן ואברהם יסעור, תרגום: דוד ארן, תל-אביב: ספרית פועלים 1993, עמ' 158-198

משה צוקרמן, "אסכולת פרנקפורט ומושג "חרושת התרבות" בפרספקטיבה היסטורית", בתוך: זמנים מס' 44, אביב 1993, ת"א: אוניברסיטת ת"א, זמורה-ביתן, עמ' 4-21

11. Scott Lash and Celia Lury, *Global Culture Industry*, Cambridge: Polity Press 2007 (excerpts)

12. פרנץ פנון, עור שחור, מסכות לבנות, (תרגום: תמר קפלנסקי), ת"א: ספרית מעריב, 2004,
Homi Bhabha, "Remembering Fanon. Self, Psyche and the Colonial Condition,"
(Foreword to *Black Skin, White Masks*, pp. vii-xxv)

13. Jamaica Kincaid, "In History," *Callaloo*, Vol. 20 (1), Winter 1997: 1-7

14. סיכום

סמסטר ב:
בהמשך

חומר חובה לקריאה:
ר' לעיל

חומר לקריאה נוספת:

- Agger, Ben, *Cultural Studies as Critical Theory*, London and New York: Routledge 1992
- Azzmanova, Albena, "Crisis? Capitalism is Doing Very Well. How is Critical Theory?," *Constellations* 21, no. 3 (2014): 351-365
- Bhabha, Homi, "The Commitment to Theory," *Locations of Culture*, London and New York: Routledge 1994, 19-39
- Bourdieu, Pierre, "Structures, Habitus, Power: Basis for a Theory of Symbolic Power," in *Culture / Power / History*, edited by N.B. Dirks, G. Eley, S.B. Ortner. Princeton: Princeton University Press 1994: 155-199
- Jonathan Culler, Introduction: "What's the point?," in *The Point of Theory. Practices of Cultural Analysis*, edited by M. Bal and I. E. Boer, New York: Continuum 1994: 13-17
- Douglas, Mary, *How Institutions Think*. London: Routledge and K. Paul 1987
- Godzich, Wlad, "Foreword: 'The Tiger on the Paper Mat.'" In *Paul de Man: The Resistance to Theory*. Minneapolis: University of Minnesota Press 1986, ix-xviii
- Gramsci, Antonio, *Selections from the Prison Notebooks*, edited and translated by Q. Hoare and G.N. Smith, New York: International Publishers 1971
- גרמשי, אנטוניו, על ההגמוניה. מבחר מתוך "מחברות הכלא", תל אביב: רסלינג 2005
- Grossberg, Lawrence, "The Conversation of Cultural Studies," *Cultural Studies* 23, no. 2 (2009): 177-182
- Gunster, Shane, *Capitalizing on Culture: Critical Theory for Cultural Studies*, Toronto: University of Toronto Press 2004
- Hall, Stuart (Ed.), *Culture, Media, Language: Working Papers in Cultural Studies, 1972-79*, London: Hutchinson and CCCS 1981
- "Cultural Studies: Two Paradigms," in *Culture / Power / History*, edited by N.B. Dirks, G. Eley, S.B. Ortner. Princeton: Princeton University Press 1994: 520-538
- Hesmondhalgh, David, "What Cultural, Critical, and Communication Might Mean: Why Cultural Studies is a Bit Like Rave Culture," *Communication & Critical/Cultural Studies* 10, Nos 2/3 (September 2013): 280-284
- Marianne Hirsch, "Masking the Subject: Practicing Theory," in *The Point of Theory. Practices of Cultural Analysis*, edited by M. Bal and I. E. Boer, New York: Continuum 1994: 109-124
- Jameson, Frederic *Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism*, Duke

University Press 1991
Kellner, Douglas, *Critical Theory, Marxism, and Modernity*, Baltimore: Johns Hopkins
University Press 1989
----- "Toward a Critical Media/Cultural Studies," in: *Media/Cultural Studies:
Critical Approaches*, ed. by Rhonda Hammer and Douglas Kellner, New York: Peter
Lang 2009: 5-24
Nelson, Cary and Dilip Parameshwar Gaonkar, *Disciplinary and Dissent in Cultural
Studies*, New York: Routledge 1996
Ono, Kent A., "Critical: A Finer Edge," *Communication & Critical/Cultural Studies* 8,
no. 1 (March 2011): 93-96
Rasmussen, David, "Critical Theory Then and Now," *The Journal of Speculative
Philosophy* 26, no. 2 (2012): 291-298
Turner, Graeme, *British Cultural Studies*, London and New York: Routledge 1996
Williams, Raymond, [Conclusion], *Culture and Society 1780-1950*, London: Chatto
and Windus, 1967: 295-338
----- *Keywords. A Vocabulary of Culture and Society*, Oxford University Press
1985

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 50 %
הרצאה 25 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 25 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אין